Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0159

Банков съюз – годишен доклад за 2025 г.

Резолюция на Европейския парламент от 30 април 2026 г. относно банковия съюз – годишен доклад за 2025 г. (2025/2136(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид своята резолюция от 8 май 2025 г. относно банковия съюз – годишен доклад за 2024 г.[1],

– като взе предвид последващите действия на Комисията по резолюцията на Парламента от 8 май 2025 г. относно банковия съюз – годишен доклад за 2024 г.,

– като взе предвид документа, публикуван от Европейската централна банка (ЕЦБ) и озаглавен Feedback on the European Parliament’s resolution on Banking Union – annual report 2024 (Обратна връзка относно резолюцията на Европейския парламент относно банковия съюз – годишен доклад за 2024 г.),

– като взе предвид годишния доклад на ЕЦБ за 2024 г. за надзорната дейност, публикуван на 28 април 2025 г.,

– като взе предвид годишния доклад за 2024 г. на Единния съвет за преструктуриране (ЕСП), публикуван на 26 юни 2025 г.,

– като взе предвид приемането на Директивата относно борбата с изпирането на пари (ДБИП)[2] и Регламента относно борбата с

---

1 Приети текстове, P10_TA(2025)0105.

2 Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива(ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (ОВ L, 2024/1640, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

изпирането на пари (РБИП)[3], както и създаването на Орган за борба с изпирането на пари (ОБИП)[4],

– като взе предвид прилагането на стандартите „Базел III“, а именно приемането на изменения на Директивата за капиталовите изисквания[5] и на Регламента за капиталовите изисквания[6],

– като взе предвид приемането на Делегиран регламент (ЕС) 2024/2795 на Комисията от 24 юли 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на датата на прилагане на капиталовите изисквания за пазарен риск[7],

– като взе предвид позицията си на първо четене от 24 април 2024 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на мерките за ранна намеса, условията за преструктуриране и финансирането на действията по преструктуриране[8],

– като взе предвид позицията си на първо четене от 24 април 2024 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС по

---

3 Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (ОВ L, 2024/1624, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

4 Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L, 2024/1620, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

5 Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер (ОВ L, 2024/1619, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

6 Регламент (ЕС) 2024/1623 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на изискванията за кредитен риск, риск от корекция на кредитната оценка, операционен риск и пазарен риск, както и за долна граница на капиталовото изискване (ОВ L, 2024/1623, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

7 ОВ L, 2024/2795, 31.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

8 ОВ C, C/2025/3752, 17.9.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3752/oj.

отношение на мерките за ранна намеса, условията за преструктуриране и финансирането на действията по преструктуриране[9],

– като взе предвид позицията си на първо четене от 24 април 2024 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС по отношение на обхвата на защитата на депозитите, използването на средствата на схемите за гарантиране на депозитите, трансграничното сътрудничество и прозрачността[10],

– като взе предвид доклада на своята комисия по икономически и парични въпроси от 23 април 2024 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 с цел създаване на Европейска схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД),

– като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Съюз на спестяванията и инвестициите – Стратегия за насърчаване на благосъстоянието на гражданите и икономическата конкурентоспособност в ЕС“ (COM(2025)0124),

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 10 април 2024 г., озаглавен Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens (Много повече от пазар – Бързина, сигурност, солидарност – Създаване на възможности на единния пазар за постигане на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен The future of European competitiveness (Бъдещето на европейската конкурентоспособност),

– като взе предвид изявлението на Еврогрупата от 11 март 2024 г. относно бъдещето на съюза на капиталовите пазари и изявлението на Еврогрупата от 16 юни 2022 г. относно бъдещето на банковия съюз, както и последващите действия на Еврогрупата от 28 април 2023 г.,

– като взе предвид публикациите на Базелския комитет по банков надзор, озаглавени Disclosure of cryptoasset exposures (Оповестяване на експозициите към криптоактиви) и Cryptoasset standard amendments (Изменения на стандартите за криптоактиви), и двете публикувани на 17 юли 2024 г.,

---

9 ОВ C, C/2025/3753, 17.9.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3753/oj.

10 ОВ C, C/2025/3754, 17.9.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3754/oj.

– като взе предвид публикацията на Базелския комитет по банков надзор от 25 април 2024 г., озаглавена Core Principles for effective banking supervision (Основни принципи за ефективен банков надзор),

– като взе предвид прегледа на ЕЦБ на финансовата стабилност от 17 ноември 2025 г.,

– като взе предвид публикацията на Съвета за финансова стабилност от 9 ноември 2015 г., озаглавена Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution (Принципите относно капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на глобалните системно значими банки (Г-СЗБ) при преструктуриране),

– като взе предвид доклада на Съвета за финансова стабилност от 10 октомври 2023 г., озаглавен 2023 Bank Failures– Preliminary lessons learnt for resolution (Несъстоятелност на банки през 2023 г.: предварителни поуки за преструктурирането),

– като взе предвид надзорните приоритети на Единния надзорен механизъм за периода 2025 – 2026 г.,

– като взе предвид шестмесечния доклад на Единния съвет за преструктуриране (ЕСП) до Еврогрупата от ноември 2025 г.,

– като взе предвид доклада на Базелския комитет по банков надзор от 10 юли 2025 г., озаглавен Banks interconnections with non-bank financial intermediaries (Връзки на банките с небанкови финансови посредници),

– като взе предвид резултата от общата за ЕС инициатива за прозрачност за 2025 г. на Европейския банков орган от декември 2025 г.,

– като взе предвид Специален доклад 12/2023 на Европейската сметна палата от 12 май 2023 г., озаглавен „Надзор от ЕС върху кредитния риск на банките – ЕЦБ засилва тази функция, но трябва да се направи повече за постигане на по-големи гаранции за добро управление и покритие на кредитния риск“,

– като взе предвид изявленията на Клаудия Бух, председател на Надзорния съвет на ЕЦБ, по време на изслушванията, проведени от комисията по икономически и парични въпроси на Парламента на 27 март 2025 г., 15 юли 2025 г. и 5 ноември 2025 г.,

– като взе предвид изявленията на Доминик Лабуре, председател на ЕСП, по време на изслушванията, проведени от комисията по икономически и парични въпроси на Парламента на 3 март 2025 г., 15 юли 2025 г. и 5 ноември 2025 г.,

– като взе предвид докладите за оценка на риска, изготвени от Европейския банков орган през юни 2025 г.,

– като взе предвид своята резолюция от 14 март 2019 г. относно баланса между половете при издигането на кандидатури за позиции в областта на икономическите и паричните въпроси на ЕС[11],

– като взе предвид своята резолюция от 25 март 2021 г. относно укрепването на международната роля на еврото[12],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A10-0079/2026),

А. като има предвид, че банковият съюз има за цел да запази банковата стабилност и по този начин – финансовата система, да избегне финансирани от данъкоплатците спасителни мерки, да засили издръжливостта, да даде възможност за организирано преструктуриране, да намали разпокъсаността на пазара, да подобри защитата на вложителите и да повиши конкурентоспособността, трансграничната дейност и достъпа до финансиране, като по този начин намали разходите за клиентите на банките; като има предвид, че банковите услуги са важни за гражданите и предприятията; като има предвид, че банковият сектор в ЕС и различните му банкови структури са многообразни; като има предвид, че не са предприети достатъчно мерки относно риска от това някои институции да се считат за „твърде големи, за да бъдат оставени да фалират“;

Б. като има предвид, че целта на банковият съюз е да гарантира, че банките са стабилни и способни да устоят на евентуални бъдещи финансови кризи; като има предвид, че нежизнеспособни банки се преструктурират, без да се прибягва до парите на данъкоплатците и с минимално отражение върху реалната икономика, и че разпокъсаността на пазарите се намалява чрез въвеждане на хармонизирани правила за финансовия сектор;

В. като има предвид, че силният и диверсифициран банков сектор е от ключово значение за постигането на икономически растеж, за финансирането на малките и средните предприятия (МСП) и на стартиращите предприятия, както и за гарантирането на прехода към екологична и цифрова икономика;

Г. като има предвид, че банковият съюз, състоящ се от Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и Единния механизъм за преструктуриране (ЕМП), привежда надзора в съответствие с

---

11 ОВ C 23, 21.1.2021 г., стр. 105.
12 ОВ C 494, 8.12.2021 г., стр. 118.

управлението на кризи и гарантира високо равнище на защита на депозитите, но остава непълен без европейската схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД);

Д. като има предвид, че завършеният банковия съюз ще представлява положително развитие за гражданите и икономиката на ЕС, тъй като ще осигури основата за по-стабилна банкова система, намаляване на системния риск, засилване на конкуренцията, подобряване на избора на потребителите, увеличаване на възможностите за трансгранично банкиране и достъп до финансови услуги на дребно, по-големи икономически инвестиции, по-добър достъп до финансиране за домакинствата и предприятията и по-ниски разходи за клиентите на банките;

Е. като има предвид, че небанковите финансови посредници (НБФП или „банки в сянка“) остават извън структурата на банковия съюз, което прави банковия сектор на ЕС уязвим на рискове;

Ж. като има предвид, че финансовата стабилност е предварително условие за постигането на ефективна парична политика и стабилна финансова система; като има предвид, че ЕС вече е договорил прилагането на рамката „Базел III“ и следва да прилага стандартите „Базел III“, като същевременно взема предвид конкурентоспособността на банковия сектор на ЕС, както и международното развитие на положението;

З. като има предвид, че руската агресия срещу Украйна и нейните икономически и социални последици оказват и ще продължат да оказват пряко и непряко въздействие върху банковия сектор на ЕС; като има предвид, че банките в ЕС играят ключова роля за гарантиране на текущото прилагане и спазване на санкциите, наложени от ЕС срещу Русия в отговор на инвазията;

И. като има предвид, че една от ключовите цели на банковия съюз е данъкоплатците да не следва да поемат разходите за коригиращи действия, когато дадена банка изпадне в несъстоятелност;

Й. като има предвид, че изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и преходът към нисковъглеродна икономика могат да породят рискове за финансовата стабилност и са фактори, които могат да бъдат взети предвид при оценката на рисковете за банките;

К. като има предвид, че цифровото евро би повишило ефективността на плащанията в ЕС, издръжливостта, финансовото приобщаване, иновациите, общественото доверие и международната роля на еврото;

Л. като има предвид, че банките в ЕС отчитат рекордни печалби от 2022 г. насам благодарение на забавеното отражение на затягането на паричната политика; като има предвид, че редица

държави членки въведоха временни данъци върху банките, за да гарантират справедлив принос, като същевременно запазват стабилността и социалното сближаване;

M. като има предвид, че в своето съобщение от март 2025 г., озаглавено „Съюз на спестяванията и инвестициите“ Комисията се ангажира да предприеме „решителни стъпки за по-нататъшно развитие на банковия съюз, включително чрез посочване на бъдещите действия по отношение на европейската схема за застраховане на депозитите“, но че оттогава все още не е представила каквото и да било предложение, свързано със завършването на банковия съюз;

H. като има предвид, че банките са основен стълб на нашата икономика и че банковият сектор е сред най-важните от стратегическа гледна точка сектори; като има предвид, че стабилността, устойчивостта и конкурентоспособността са от основно значение, за да се гарантира, че финансовата система може да се адаптира към глобалните предизвикателства, да насърчава иновациите и ефективно да отговаря на нуждите на предприятията и гражданите;

O. като има предвид, че токените за електронни пари все повече се използват и стават все по-тясно свързани с банките в рамките на банковия съюз;

Общи съображения

1. приветства напредъка, осъществен по отношение на ЕНМ и ЕМП през последното десетилетие; призовава за пълно и бързо завършване на банковия съюз, включително продължаващата работа по създаването на третия му стълб, ЕСЗД, и за мерки за задълбочаване на пазарната интеграция и улесняване на ефективното движение на капитали и ликвидност в рамките на банковите групи; подчертава, че банковият съюз трябва да подкрепя по-приобщаваща, конкурентна и устойчива финансова система, съобразена със социалното сближаване и двойния преход;

2. призовава Комисията да даде приоритет на завършването на банковия съюз и съюза на спестяванията и инвестициите; подчертава тяхното значение за гражданите, МСП и реалната икономика чрез насърчаване на издръжливост, устойчив просперитет, качествени работни места и финансова стабилност; подчертава факта, че един по-интегриран банков съюз би подкрепил растежа и конкурентоспособността на европейските банки; подчертава необходимостта от стабилна и надеждна рамка, която се основава на ясни правила и задължения и предотвратява масовото теглене на влогове от банките, повишава финансовата стабилност и конкурентоспособност и укрепва

банковия сектор на ЕС; подчертава, че завършването на съюза на капиталовите пазари заедно с развиването на банковия съюз ще спомогне за предоставянето на по-добри условия за финансиране на европейската икономика както за домакинства, така и за дружества, които все още разчитат до голяма степен на банкови кредити за насърчаване на инвестициите и създаването на работни места, като същевременно ще допринесе за издръжливостта на европейската икономика;

3. подчертава факта, че лихвените проценти, предлагани на домакинствата и МСП в отделните държави членки, се различават в много голяма степен; насърчава Комисията да обмисли мерки, за да се гарантира по-добър достъп за всички граждани и предприятия, особено в случая на МСП, които се нуждаят от силно необходимия за тях капитал при справедливи и конкурентни лихвени проценти;

4. подчертава ролята на банковия сектор за финансирането на двойния преход; подчертава усилията за опростяване в контекста на рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие, за да се гарантира съгласуваност, да се намали дублирането и да се приведат в съответствие задълженията по отношение на правилата за банковото дело, оповестяването и управлението на риска; насочва вниманието към препоръката на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване да се определят по-високи капиталови изисквания за блокираните активи; ;

5. изразява съжаление във връзка с оставащите пречки пред трансграничните банкови услуги на дребно; подчертава потенциала на интегрирания банков съюз за подобряване на конкуренцията и избора на потребителите в областта на банкирането на дребно, включително чрез по-добри възможности за предоставяне на трансгранични банкови услуги на дребно;

6. признава напредъка, осъществен по преговорите както за онлайн цифрово евро, така и за офлайн цифрово евро; приветства потенциала на цифровото евро да допълва и запазва паричните средства в брой, като същевременно укрепва финансовия суверенитет и автономност на ЕС и допринася за финансовото приобщаване; приветства финализирането на общия подход на Съвета относно цифровото евро на дребно през декември 2025 г. и счита, че е от съществено значение Парламентът да финализира собствената си позиция възможно най-скоро;

7. счита, че напредъкът в областта на баланса между половете във финансовите институции, особено в ръководството, е ограничен; подчертава, че многообразието в лидерството и по-добрият

достъп до финансиране за ръководените от жени дружества[13] подобряват управлението, иновациите и икономическите резултати; призовава финансовите институции, заинтересованите страни, Комисията и държавите членки да приемат ефективни стратегии за многообразие, да наблюдават неравнопоставеността между половете и да включат равенството между половете в надзорните и инвестиционните рамки, за да се гарантира приобщаващ достъп до капитал в целия ЕС; припомня, че позицията на Парламента е за в бъдеще да подкрепя и дава превес на балансирани по отношение на половете списъци с подбрани кандидати; подчертава, че е важно да се осигури баланс между половете на всички ръководни равнища в институциите и органите на ЕС, които отговарят за банковия съюз;

8. отбелязва, че след повишаването на лихвения процент на ЕЦБ рентабилността и издръжливостта на банките в ЕС са се подобрили значително[14] и са останали високи през 2025 г.; подчертава, че тази рентабилност и издръжливост могат да подкрепят съществени инвестиции в икономиката на ЕС и финансирането на домакинствата и дружествата, по-специално на МСП и стартиращите предприятия, както и на младите специалисти; подчертава важната роля, която банките играят за подкрепата на МСП и местните икономики, и призовава Комисията да гарантира, че всяка нормативна уредба е съобразена с рисковете; подчертава, че кредитните институции, получаващи държавна помощ, трябва да функционират в рамките на предпазливи параметри по отношение на дивидентите, обратното изкупуване и променливото възнаграждение;

9. подчертава, че правилното функциониране и надеждността на банковия съюз зависят също така от пълното зачитане и ефективното прилагане на законодателството на Съюза в областта на защитата на потребителите в банковия сектор; подчертава факта, че кредитните институции трябва да се въздържат от използването на несправедливи договорни условия и търговски практики, по-специално при ипотечното кредитиране и кредитирането на дребно; подчертава факта, че потребителите, включително кредитополучателите, трябва да се ползват от ефективна защита, правна сигурност и достъп до ефективна правна защита; във връзка с това призовава държавите членки и компетентните органи да гарантират стриктни мерки за надзор и правоприлагане в случаи на нарушение; освен това подчертава, че е важно да се гарантира

---

13 Европейски институт за равенство между половете, Gender in entrepreneurship (Равенството между половете при предприемачеството), 2017 г., стр. 5 – 6.

14 Maneely, M./Ratnovski, L., Bank Profits and Bank Taxes in the EU, IMF, юли 2024 г.

подходяща защита на основните жилища, и по-специално в случаите на уязвими домакинства, като се отчита размерът на жилището и това дали кредитополучателите вече са изплатили значителна част от заема си, като например 50% от първоначалния заем;

10. приветства ролята на Органа за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП) за засилване на борбата на ЕС срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма; призовава за последователно прилагане, засилено сътрудничество, обмен на информация и координирано правоприлагане в целия ЕС; подчертава необходимостта от ефективно сътрудничество между ОБИП, от една страна, и европейските надзорни органи и пруденциалните органи, от друга; подчертава необходимостта ОБИП да се придържа към принципа на пропорционалност и координиране в своята надзорна и регулаторна дейност;

11. подчертава факта, че стабилното, пропорционално, последователно и навременно финансово отчитане е от жизненоважно значение за надзора и стабилността; подчертава значението на правната сигурност, предвидимостта и стабилността за банковия сектор; подчертава, че опростяването не трябва да отслабва стандартите за пруденциална устойчивост, за защита на потребителите или за стабилност; подчертава необходимостта от допълнителни мерки, които да насърчават цифровизацията и опростяването, като същевременно запазват тези стандарти; призовава за балансиран и по-интегриран подход, включващ централизиран център за данни, изграден върху стандартизирани определения, общ речник на данните и споделено хранилище за исканията, така че да се намали ненужната сложност в рамките на органите и дублирането и да се подобри качеството на данните, като същевременно се запази стабилността на рамката на банковия съюз;

12. признава институционалния и регулаторен напредък, който укрепи издръжливостта на банките в еврозоната; отбелязва, че продължават да съществуват значителни пречки пред разгръщането на пълния потенциал на единния пазар на ЕС за финансови услуги; призовава Комисията, държавите членки и органите на ЕС да съчетаят амбициите си с конкретни стъпки за завършване на изграждането на съюза на спестяванията и инвестициите и единния пазар, като стимулират опростяването и конкурентоспособността; призовава Комисията да предложи в своя доклад от 2026 г. относно конкурентоспособността на банковия сектор на ЕС значими действия, насочени към повишаване на конкурентоспособността на банките в ЕС, като същевременно запази съществената роля на банките за финансирането на инвестициите, необходими за осъществяване на екологичния и цифровия преход на Съюза;

13. подчертава, че предвид продължаващата геополитическа несигурност, потенциално надценените фондови пазари и неотдавнашните случаи на сътресения в Съединените американски щати вследствие на непрозрачното кредитиране в небанковия (частен кредитен) сектор, надзорните органи следва да поддържат ориентирана към бъдещето перспектива и да наблюдават в достатъчна степен рисковете, както и че банките следва да поддържат подходящи капиталови буфери и да бъдат оперативно стабилни; подчертава във връзка с това необходимостта от подобряване на надзора и стабилността на небанковите финансови посредници; подчертава, че разумният надзор днес може да защити утре данъкоплатците, вложителите и реалната икономика от загуби;

Надзор

14. отбелязва, че съвкупното съотношение на базовия собствен капитал от първи ред (БСК1) на банките в ЕНМ е достигнало 16,12% през второто тримесечие на 2025 г., като възвръщаемостта на собствения капитал е била 10,11%, докато необслужваните кредити са намалели до 2,22%, а заемите от етап 2 са били 9,59%[15]; подчертава необходимостта от наблюдение на кредитния риск, като същевременно се поддържат достатъчно капитал и ликвидност с оглед на издръжливостта на банковия сектор; подчертава факта, че този напредък по отношение на мерките за намаляване на риска не е съпътстван от съизмерим напредък по отношение на споделянето на риска;

15. подчертава неблагоприятните макроикономически условия и геополитическите предизвикателства, които може да доведат до влошаване на качеството на активите;

16. отбелязва, че банките са във все по-голяма степен изложени на небанкови финансови посредници (НБФП), което поражда потенциални рискове – от ликвидни рискове до рискове от контрагента, и призовава за всеобхватен европейски надзор на сектора на НБФП; подчертава факта, че международни органи и органи на ЕС многократно са подчертавали рисковете от небанковия сектор, по-специално поради нарасналата му взаимосвързаност с традиционния банков сектор; подкрепя стрес тестове за цялата система с цел оценяване на издръжливостта на основните пазари; настоятелно призовава Комисията да проучи пропуските в набора от инструменти за надзор, включително рисковете за ликвидността и системните рискове, и да предложи мерки за запазване на финансовата стабилност, когато е целесъобразно;

---

15 ЕЦБ, Надзорна банкова статистика – трето тримесечие на 2025 г.

17. приветства финализирането и прилагането на рамката „Базел III“, която ще укрепи издръжливостта в ЕС; отбелязва, че други юрисдикции изпълняват по-малко амбициозна програма на прилагане; подчертава продължаващата липса на яснота по отношение на прилагането на стандартите „Базел III“ в някои други юрисдикции; припомня, че Единният надзорен механизъм (ЕНМ) неколкократно посочва, че прилагането на основния преглед на търговския портфейл ще укрепи устойчивостта на банките в ЕС и няма да подкопае тяхната конкурентоспособност; призовава Комисията да преразгледа решенията за еквивалентност с юрисдикции, които не прилагат тези стандарти;

18. отбелязва публикация[16] на ЕЦБ, в която се счита, че високите капиталови изисквания не възпрепятстват конкурентоспособността на банките, а по-скоро гарантират издръжливостта и способността на банките да финансират икономиката през целия цикъл;

19. изразява съжаление относно нарастващия брой закривания на банкови клонове, които засягат уязвимите и периферните общности; припомня правото на гражданите на достъп до основни финансови услуги; подчертава ролята на по-малките банки в достъпа до услуги за домакинствата и малките предприятия; подчертава факта, че многообразието на бизнес моделите на банкиране повишава издръжливостта на финансовата система; признава значението на цифровизацията и изкуствения интелект за укрепване на ефективността на банковия сектор; отбелязва със загриженост обаче, че има загуби на работни места, дължащи се на ИИ; призовава кредитните институции да прилагат политики за преквалификация и да гарантират човешки надзор при автоматизираните решения; подчертава необходимостта от запазване на качеството на работните места, справедливите условия и справедливия банков достъп;

20. признава специфичните рискове, свързани с криптоактивите, като същевременно признава възможностите, които те предлагат, като например стабилни криптовалути, деноминирани в евро; призовава за последователен благоприятен за иновациите надзор, за да се гарантира, че иновациите служат на обществеността; призовава ЕС и националните органи да наблюдават експозициите, да се справят с рисковете, да противодействат на спекулативното поведение, да се борят с

---

16 Behn, M. & Reghezza, A., Capital requirements: a pillar or a burden for bank competitiveness? (Капиталови изисквания: стълб или тежест за конкурентоспособността на банките?), *ECB Occasional Paper Series*, № 376, Франкфурт, 2025 г.

финансовите престъпления и да защитават потребителите; подчертава значението на световните стандарти в тази област;

21. призовава Комисията, ЕБО и националните компетентни органи в рамките на банковия съюз да гарантират стриктното, последователно и добросъвестно изпълнение и прилагане на Регламент за криптоактивите[17] като необходимо допълнение към рамката на Съюза за финансова стабилност, основана на банките;

22. отбелязва несигурността, произтичаща за банките от ЕС от стабилните криптовалути с множество емисии от трети държави; подчертава потенциалния регулаторен арбитраж между юрисдикциите, който би могъл да доведе до масово изтегляне на влогове от банките в ЕС и до разпространяване на отрицателните последици;

Преструктуриране

23. приветства реформата на управлението на банкови кризи и застраховането на депозитите с оглед на съгласувано управление на кризи и застраховане на депозитите, укрепване на стабилността, защита на спестяванията и данъкоплатците и гарантиране на по-добро използване на публичните средства за преструктуриране, когато това е в обществен интерес, в контекста на ясна регулаторна рамка; подчертава необходимостта от гъвкавост за по-малките и средните банки и от това съответните органи да разполагат с ефективни инструменти, данни и механизми за вземане на решения, които да осигурят издръжлив и отговорен в социално отношение банков съюз, и да им се даде възможност да реагират ефективно в случай на банкова несъстоятелност и да предоставят необходимите гаранции, подкрепяни от регулаторна рамка, която насърчава развитието на банките и допринася за устойчив и финансово стабилен банков съюз;

24. приветства предварителното споразумение, постигнато на 19 ноември 2025 г. между Парламента и Съвета, относно Директивата за хармонизиране на някои аспекти на правото в областта на несъстоятелността, тъй като по-нататъшното привеждане в съответствие на законодателството в областта на несъстоятелността и процедурите за преструктуриране би могло да насърчи завършването на банковия съюз;

---

[17] Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

25. подчертава, че в случай на банкова несъстоятелност акционерите, кредиторите или финансираните от сектора механизми следва първи да носят отговорност, а публичните средства следва да се използват само като крайна мярка, тъй като трябва да се избягва използването на пари на данъкоплатците за преструктуриране на банки, в съответствие с фискалната отговорност, социалната справедливост и пазарната дисциплина; подчертава необходимостта от непрекъснат и ефективен надзор на спазването на пруденциалните правила и правилата за преструктуриране, които гарантират надеждността и ефективното прилагане на инструментите в случай на банкова несъстоятелност;

26. припомня, че достатъчното минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ) е важно с оглед на надеждна рамка за преструктуриране и с оглед на предоставяне на гъвкавост на органите, за да прилагат подходящите стратегии за преструктуриране при криза;

27. припомня, че банките трябва да продължат да предоставят основни услуги по време на преструктурирането; подчертава необходимостта от ясна и предвидима рамка, която защитава вложителите и подкрепя по-дребните клиенти и предприятия, включително и по-специално МСП;

28. приветства Единния фонд за преструктуриране като напълно взаимносвързана, финансирана от сектора защитна мрежа; отново призовава за пълно ратифициране на споразумението за изменение на Договора за създаване на Европейски механизъм са стабилност с цел укрепване на надеждността, възможността за преструктуриране и издръжливостта на еврозоната; подчертава целта за защита на данъкоплатците в случай на преструктуриране и отново заявява, че освен договорения общ предпазен механизъм не следва да се използват допълнителни ресурси на данъкоплатците за банки в затруднение;

29. припомня, че политиката на нулево тегло за държавния дълг може да представлява проблем, който трябва да бъде решен в съответствие с международните стандарти;

Застраховане на депозитите

30. отново потвърждава твърдия си ангажимент за продължаването на развиването на европейската схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД) като трети и последен основен стълб на банковия съюз; припомня, че предложението за ЕСЗД беше представено през 2015 г.; подчертава, че една обща система за защита на депозитите е абсолютно необходима, за да се гарантира еднаква защита на вложителите в целия Съюз, да се укрепи допълнително финансовата стабилност и значително да

се намалят оставащите връзки между банките и емитентите на държавни дългови инструменти; подчертава, че вноските в ЕСЗД следва да са съобразени с рисковият профил на всеки участващ сектор; подчертава също така значението да се осигури пълното прилагане на настоящите правила, като по този начин се даде възможност на банките в ЕС ефективно да финансират предприятия в целия ЕС и да повишават конкурентоспособността;

31. приветства приемането на пакета за управлението на банкови кризи и застраховането на депозитите като положителна стъпка, която укрепва националните схеми за гарантиране на депозитите, засилва доверието в банковия сектор и подобрява оперативните и правните условия за постепенно и надеждно преминаване към обща защита на ЕС за вложителите и данъкоплатците; припомня позицията от 2024 г на комисията по икономически и парични въпроси на Парламента относно създаването на ЕСЗД; настоятелно призовава Съвета да постигне напредък в преговорите; призовава новия председател на Еврогрупата да възобнови обсъжданията по тази тема възможно най-скоро;

°

° °

32. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, Европейската централна банка, Единния съвет за преструктуриране и Европейския банков орган.